

dobru — nikoli tedy k zasahování do věcí svědomí a do záležitostí církevních — buď církevní, darem daná k službě víry a zřízeního spasení. Jejím základem je Kristus, jemuž je prvotně dána jako hlavě církve pro dílo utrpení, které vykonal. Moc dána jest od Krista církvi pro pravdu; a dokudž pravda církvi jest přítomná, moc Kristova přítomná jest; a pakli pravdy není, ač moc býti může, však již Kristova přestává býti: stává se mocí Antikristovou. Bratří drží zde i jinde důsledně zásadu, podle níž svěřená moc trvá jen potud, pokud její vykonavatel zůstává věren určení, pro něž mu byla moc svěřena. Nikdo v církvi nemá moc, ven půjčenu. [D 18; 26.] Osten proti katolickému pojetí kněžské a biskupské moci, jak ji chápali ještě husité, je tu zřejmý. — Kristus je i hlavou všech sluhů a služebností církve, těmito sluhy vykonávaných. Bratří dělí totiž církev na sluhy a na poddané [či podle pozdějšího termínu na lid obecný; D 18], jemuž *sluhové Kristovi* slouží k spasení, k jeho požívání i k zachování v tom do smrti, dokud Kristus sám nepřijde. Sluhy dělí různé obdarování, dané k ‚dokonání svatých‘ [podle Ef. 4, 11 n.]. Jinak rozeznávají Bratří služebníky první, prostřední a poslední. Těmito se rozumějí *jáhmové*, kteří pomáhají knězi nebo jej v některých funkcích i zastupují, pečují o chudé, mají účast na konání sborové kázně. Po určité době stával se jáhen knězem. Tím se řadil mezi ‚prostřední‘ služebníky, kteří jsou určeni ‚k službě vlastně potřebné‘. *Kněžský úřad* je mezi Bratřimi výslovně pokládán za ústřední úřad v církvi, za úřad kat'exochén. Mezi kněžskými povinnostmi je zejména vytčena služba kazatelská a učitelská, kterou má kněz věnovat nejen sboru jako celku, ale i jeho jednotlivým údům podle jejich potřeb. Pastorační péče souvisí pak těsně se zpovědnickým užíváním klíčů. Ale i modlitby za lid obětovati, vésti lid k modlitbám a ujišťovat jej o jejich vyslyšení náleží vedle služby svátostmi k předním kněžským funkcím. Prvními služebníky či ‚prvotními neb svrchovanými sluhami‘ jsou *Starší řádu kněžského*. Stojí na místě apoštolů, pokud jde o zřizování sluhů čili o jejich ordinaci. Funkci světicí má zatím jediný z nich, B. Matěj. Vedle Starších se sudím jako předsedou v čele tvoří Úzkou radu ještě další ‚osoby Ouzké rady‘, jinak zvaní také radní či spolustarší či

losní [D 34, 42]. Později poneseu jméno konseniorů, Starší jméno seniorů.

Úzká rada je ústřední správní a dozorčí, do jisté míry i zákonodárný sbor Jednoty, jenž se o pravomoc zvláštním způsobem dělí se ‚sborem všech sluh‘, nazývaným obyčejně ‚sněmem‘, teprve mnohem později také ‚synodem‘. Nejvyšší instancí jest vlastně tento sněm a jen pro řád svěřuje moc [po moci Kristově] v církvi prvotní Úzké radě. Sněm potvrzuje usnesení Úzké rady, zvláště v zásadních věcech. Úzká rada má od něho svou moc a i s biskupem je povinna státi k jeho soudu [D 25], takže i doplňovací volby do Úzké rady se mají dít na ‚obecném sněmu‘ Jednoty. Obecný sněm zahrnoval i laické představitele sborů. Ale samy technické nesnáze a nutnost obezřelého jednání, aby veřejnost nebyla velikým počtem sněmovníků na činnost Bratří upozorňována, vedly k tomu, že se tak rozsáhlé shromáždění scházelo jen zřídka. Spíše byl svoláván kněžský sněm, nebo konány jen sněmy krajské [D 34], nebo přibírány určité osoby do schůze Úzké rady.

Vcelku je nutno říci, že *laický živel* z Úzké rady i ze sněmů Jednoty časem *ustupuje*. Na jedné straně stoupala tak ovšem převaha duchovenstva ve vedení církve a význam kněžství byl tím zvyšován. Byl však vyvažován stálou účastí laických pomocníků ve sborech, zvláště Bratří soudců, o nichž brzy více uslyšíme. Na druhé straně spadá odsunutí laiků z vedení Jednoty v jedno se vzrůstem počtu šlechty v jejích řadách. Kdo jiný byl by z laiků účasten správy celé Jednoty než právě její urození údové? Tím by však byla porušena její dobrá zásada, že se světská moc nemá vkládat do duchovních věcí. Bylo by těžko předpokládat, že by bratrský pán jako člen Úzké rady nebo sněmu nevystupoval se samozřejmým užitím privilegií svého stavu. Svoboda církve byla daleko lépe zaručena, jestliže ji spravovali Starší řádu kněžského, pocházející až na řídké výjimky z rodin měšťanských nebo z poddaného lidu a tím také blízcí prostému lidu Jednoty. Hierarchie svědčila Jednotě mnohem lépe než druhá možnost, která by se jinak byla velmi pravděpodobně uskutečnila kyriarchií — panskou vládou — její šlechtě.